

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

07 Mayıs 2014 Çarşamba

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

07 Mayıs 2014 Çarşamba

---0---

K O N U

Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun Tasarısı (1/894)

Sayfa

1:18

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ OTURUM

Sayfa

1:18

Kemal MADENOĞLU (Kalkınma Bak. Müsteşarı)	1:4
Ümit ÖZGÜMÜŞ (Adana)	4:5, 9:10
Ercan CANDAN (Zonguldak)	5:6, 14:15
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	6:8, 9, 14, 16
Fatma Nur SERTER (İstanbul)	8
Metin KÜLÜNK (İstanbul)	8:9
Doç. Dr. Haluk KÜLAH (ODTÜ-MEMSMrk.Bşk.Yrd.)	10:12
Prof. Dr. Alpagut KARA (Seramik Araşt.Mrk.AR-GE Koord.)	12:14, 15:16
Orhan KARASAYAR (Hatay)	15
M. Nurettin ÖZDEBİR (Ank.San.Oda.Yön.Kur.Başkanı)	16:17

Açılma Saati: 10.40

Kapanma Saati: 12.16

7 Mayıs 2014 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Ali ERCOŞKUN (Bolu)

KÂTİP: Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

0

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, hoş geldiniz, şeref verdiniz. Değerli davetliler ve kıymetli basın mensupları, hepiniz hoş geldiniz.

Yeterli çoğunluğumuz vardır. Gündemimizdeki konuları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17/3/2014 tarihinde Medis Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 7/4/2014 tarihinde tali olarak Komisyonumuza ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen (1/894) esas sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun Tasarısı'nı görüşmek üzere hep birlikte toplanmış bulunuyoruz.

Bildiğiniz gibi İç Tüzük'ümüzün 23'üncü maddesine göre, tali komisyonlar işin kendilerini ilgilendiren yönü veya maddeleri üzerinde esas komisyona görüş bildiren komisyonlardır. Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler.

İç Tüzük'ümüzdeki söz konusu düzenleme kapsamında, sizler de uygun görürseniz, tasarının yalnızca geneli üzerinde görüşme açılmasını ve maddeler üzerindeki görüşlerin de geneli üzerinde görüşmelerde açıklanmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

İlk sözü, Hükümet adına, Kalkınma Bakanlığı Müsteşarımız Sayın Kemal Madenoğlu'na veriyorum.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

KALKINMA BAKANLIĞI MÜSTEŞARI KEMAL MADENOĞLU – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun çok saygıdeğer üyeleri; öncelikle hepinizi Kalkınma Bakanlığı adına saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin kalkınması ve 2023 hedeflerine ulaşması açısından kritik öneme sahip olan Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun Tasarısı'nı takdim etmek üzere huzurunuzdayım.

Bildiğiniz gibi, bilim, teknoloji ve yenilik alanında yapılan atılımların ülkelere rekabet üstünlüğü kazandırdığı, sürdürülebilir sosyoekonomik gelişmeyi sağladığı bir gerçektir. Bugün dünyada AR-GE ve yenilik alanında başarılı olan ülkelerin ekonomik istikrarlarını sağlamış oldukları, ekonomik krizlerden görece olarak daha az etkilendiklerini görmekteyiz. Bu nedenle, araştırma kapasitesinin, AR-GE ve yenilik bilincinin ve üniversite-sanayi iş birliğinin geliştirilmesi ülkemizin öncelikli kalkınma hedefleri arasında yer almaktadır.

Üniversiteler, araştırma altyapıları ve araştırma insan kaynağı, bilgiyi üreten sistemin temel taşlarını oluştururken üretilen bilginin katma değere ve faydaya dönüşmesini sağlayan piyasa şartları tamamlayıcı bir rol üstlenmektedir. Burada önemli olan bu iki sistemin birbirleriyle uyumlu hareket etmesidir.

Politika oluşturma ve kamu kaynaklarını yönlendirme konularında ülkemizin en temel kurumları arasında yer alan Kalkınma Bakanlığı olarak yukarıda bahsettiğim bütünlüğü her zaman ön planda tutmaktayız ve hazırlanması konusunda koordinasyon görevi gördüğümüz politika metinlerini de bu yönde ele almaktayız. Aynı şekilde, kamu yatırımlarının yönlendirilmesi hususunda da kaynakların etkin, verimli ve etkili kullanılması ilkelerinin yanı sıra AR-GE ve yenilik ekosistemini geliştirmeye de önem vermekteyiz.

Son yıllarda ülkemizin bilim, teknoloji ve yenilik alanında çok önemli gelişmeler sağlanmıştır. 2012 yılında 0,92 düzeyinde olan AR-GE harcamalarının oranı 2002 yılında bildiğiniz gibi 0,53 düzeyindeydi. Yine 2002 yılında 1,8 milyar TL olan AR-GE harcaması, 2012 yılında 13 milyar TL'ye çıkmış bulunmaktadır. Bu da nominal olarak yaklaşık 7 kat artışa tekabül etmektedir.

Merkezî yönetim bütçesinden AR-GE faaliyetleri için ayrılan ödeneklere gelince: Bu, 2008 yılında yaklaşık 2,4 milyar TL iken 2012 yılında 4,52 milyar TL, 2013 yılında başlangıç ödeneği olarak 4,7 milyar TL düzeyindedir. Bizim Bakanlığımızın görev alanı itibarıyla sorumlu olduğumuz AR-GE ve yenilik alanında yaptığımız altyapı yatırımlarının 2002 yılındaki düzeyi 114 milyon TL iken bu rakam 2014 yılında 1,8 milyar TL seviyesine yükselmiştir.

Yine bir diğer unsur olan insan kaynağı yani tam zamanlı eş değer AR-GE personeli sayısı 2003 yılında 38 bin iken 2012 yılı itibarıyla bu rakam 105 bine çıkmış bulunmaktadır.

Bir diğer husus ise özel sektörün AR-GE alanında etkinliğinin artmasıdır. 2003 yılında AR-GE harcamalarının sadece yüzde 23'ü özel sektör tarafından gerçekleştirilirken bu rakam 2012 yılında yaklaşık yüzde 44'e ulaşmıştır. Yine araştırmacı sayısında, tam zamanlı eş değer araştırmacı sayısında ise bu rakam 8 binden 52 bine çıkmıştır özel sektör açısından. Özel sektör AR-GE faaliyetlerinin ve AR-GE personeli istihdamının artmasında özel sektörün küresel rekabet gücünü geliştirme isteğinin yanı sıra kamu tarafından verilen AR-GE destekleri, teknoloji geliştirme bölgelerinin sayısının artması, AR-GE merkezi kurulmasına yönelik teşvikler de etkili olmuştur. Bu kapsamda kamu tarafından verilen dolaylı AR-GE destekleri 2008 yılındaki 195 milyon TL düzeyinden 2012 yılında 921 milyona ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; AR-GE faaliyetlerinin yürütülmesi için en önemli faktörlerden birisi ekosistemin yani uygun ortamın yaratılması olduğunu vurgulamıştım. Bu amaçla Bakanlığımız 2000'li yıllardan itibaren üniversitelerde ve kamu kurumlarında belirli teknoloji alanlarında kritik kütleyi bir araya getirmeyi amaçlayan araştırma altyapıları ve laboratuvarların kurulmasını ve kapasitelerinin güçlendirilmesini desteklemektedir. Araştırma yoluyla bilgi üreten, eğitim yoluyla yeni bilgileri yayan ve yenilik geliştirilmesinde katkıda bulunan araştırma altyapıları, araştırma, eğitim ve yenilik faaliyetlerinin merkezinde yer almaktadır.

Araştırma altyapılarının AR-GE ve yenilik ekosistemi içindeki yerine baktığımız zaman bilimsel, teknolojik ve yenilikçi faaliyetlere bilgi tabanı oluşturduklarını; kamu, üniversite ve özel sektörden paydaşların toplumsal sorunlara çözüm bulma amacıyla bir araya geldiklerini; bilim topluluklarının şekillenmesi ve iş birlikleri kurmasına katkı sağladıklarını; yurt dışından araştırmacıların çekilmesi için önemli bir cazibe merkezi olduğunu; üretilen bilginin özel sektör ile paylaşılmasına ve yenilikçiliğe katkı sağladığını; bunların da ötesinde özellikle insan gücü yetiştirmesinde önemli bir odak noktası olduğunu ifade edebiliriz. Bu doğrultuda geçmiş yıllarda araştırma altyapılarına önemli ölçüde yatırım yapılmıştır.

Kalkınma planı ve bilim teknoloji yüksek kurulu kararlarında belirlenen öncelikli teknoloji alanları başta olmak üzere kamu kurumları ve üniversitelerde araştırma altyapılarının oluşturulması amacıyla bizim kamu yatırım programı kapsamında 2003 ve 2014 yılları arasında toplam 3 milyar TL kaynak ayrılmıştır. Yatırım programları kapsamında kamu kurumlarına ve üniversitelere tematik araştırma laboratuvarları ve merkezî araştırma laboratuvarları olmak üzere 2 tür araştırma altyapısı desteği verilmektedir. Tematik araştırma laboratuvarları, belli bir bilimsel alanda uzmanlaşmış ve bu alanda ulusal ve bölgesel düzeyde araştırma faaliyeti yürütme kapasitesine sahip birimlerdir. Kamu kurumları ve üniversitelerde 180'den fazla tematik araştırma laboratuvarı projesi bugüne kadar desteklenmiştir. Bu projelerle kurulan çeşitli ölçeklerdeki araştırma altyapıları ağırlıklı olarak yaşam bilimleri, malzeme, havacılık ve uzay, bilgi ve iletişim, savunma teknolojileri ve nanoteknoloji gibi alanlarda faaliyet göstermektedir. Diğer taraftan, ikinci destek türü olan merkezî araştırma laboratuvarları kapsamında ise devlet üniversitelerinin farklı birimlerinin araştırma altyapısı ihtiyacının ortak olarak karşılandığı birimler oluşturulmuştur.

2014 yılı mayıs ayı itibarıyla 49 üniversite merkezî araştırma laboratuvarı projesi tamamlanmıştır, 45'i ise devam etmektedir. 2014 yılı sonunda üniversitemizin merkezî araştırma laboratuvarlarının büyük oranda tamamlanacağını ve kullanılabilir duruma geleceğini düşünüyoruz.

Merkezî araştırma laboratuvarları özellikle gelişmekte olan üniversitelerdeki araştırmacıların ve kurulu oldukları bölgedeki özel sektörün AR-GE ihtiyaçlarının karşılanması açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, bu laboratuvarlar üniversitenin kendisine seçeceği uzun vadedeki öncelikli alanların belirlenmesi açısından ilk basamak noktasını teşkil etmektedir. Kalkınma Bakanlığı olarak beklentimiz, bu merkezlerden tüm akademisyenlerin ve araştırmacıların yararlanması için fırsatların oluşmasıdır.

Sayın Başkan, saygıdeğer üyeler; bugüne kadar araştırma altyapılarının kurulumu için ayrılan kamu kaynağıyla kurulan ve kurulmakta olan araştırma altyapısı sayısı göz önüne alındığında ülkemizde araştırma altyapısının güçlendirilmesi için önemli adımların

atılmış olduğu görülmektedir ancak son yıllarda yapılan çalışmalarda kurulmuş olan merkezlerin yönetiminde, işleyişinde, personel yapısında birtakım yetersizlikler olduğu ve buralarda yapılan AR-GE çalışmaları sonucunda elde edilen sonuçların yeterince faydaya dönüştürülemediği ve ticarileşmediği sonucu çıkmıştır. Bu duruma yol açan sebepler hakkında sizlere kısaca bilgi vermek gerekirse...

Mevcut araştırma altyapılarının tanımlı bir statüsünün bulunmaması. Bu durum araştırma altyapılarının kurumsallaşmasını, profesyonel bir anlayışla yönetilmesini, araştırma altyapılarının birbirleriyle etkin iş birliği geliştirmesini ve özel sektörle birlikte çalışmasını olumsuz yönde etkilemektedir.

Araştırma altyapılarının resmî statüye sahip olmaması, bir diğer ifadeyle tüzel kişiliklerinin bulunmaması, bu altyapıların kendi bütçe ve kadrolarının olmaması ve bağlı oldukları üniversite yönetimlerinin bu altyapılara yeterince destek verememesi gibi olumsuzluklar özel gayretle kurulmuş bu araştırma altyapılarında istikrarlı bir çalışma ortamının oluşmasının engellemektedir.

Mevcut destek mekanizmaları kapsamında araştırma altyapılarına sistematik bir şekilde idame yatırım ve cari ödenek desteği de sağlanamamaktadır. Merkezlerin sürdürülebilirliği açısından ciddi sorunlara yol açan bu durum bugüne kadar AR-GE faaliyetlerinden beklenen faydanın elde edilememesinin önemli nedenlerinden birisidir. Bu bağlamda, araştırma altyapılarına yönelik önlemler alınmaması durumunda bugüne kadar yapılmış kamu yatırımlarının etkin kullanılamaması ve beklenen ekonomik ve sosyal faydaya dönüşmemesi riskleri bulunmaktadır.

Araştırma altyapılarının sürdürülebilir ve etkin çalışmaları hakkındaki sorunlar 15 Aralık 2010 tarihinde Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun 22'nci toplantısında tartışılmış ve aynı toplantıda alınan bir kararla Bakanlığımıza araştırma altyapılarının daha etkin kullanımını ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere altyapıların özel sektör ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği kurmaları, yönetimi, sürdürülebilir finansmanı, personel istihdamı, tüm araştırmacılara yedi gün yirmi dört saat hizmet verebilecek şekilde açık olması, performanslarının izlenmesi, değerlendirilmesi gibi konularda idari ve yasal düzenlemeler için hazırlık yapılması görevi verilmiştir.

Söz konusu Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararında verilen görevi gerçekleştirmek üzere Bakanlığımız koordinasyonluğunda ilgili kamu kurumları, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katıldığı çok sayıda çalıştay ve toplantılar gerçekleştirdik. Yapılan çalışmaların çıktılarını başta Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TÜBİTAK olmak üzere tüm paydaşlarla değerlendirilerek araştırma altyapılarının desteklenmesine dair kanun tasarısı taslağı hazırlanmıştır.

Tasarıda temel olarak, performans değerlendirme sonucu yeterlilik kararı verilen üniversitelerdeki araştırma altyapılarının etkin ve sürdürülebilir yapılara dönüştürmek üzere yönetim, finansman, insan kaynağı ve performans değerlendirme gibi hususlarda düzenlemeler yapılmaktadır.

Kanun tasarısıyla gerçekleştirilmek istenenler kısaca şu şekilde özetlenebilir:

Performansa dayalı izleme, değerlendirme ve destekleme sisteminin kurulması,

Araştırma altyapılarının yeterli değerlendirilmesine tabi tutulması ve sınıflandırılması,

Yeterlik kararı verilen araştırma altyapılarının tüzel kişilik kazanması ve kendi bütçelerinin oluşması,

Yeterlik kararı verilen bu altyapıların özel sektörün de yer aldığı yönetim kurullarının ve danışma kurullarının oluşturulması,

Profesyonel bir yönetici istihdam edilmesi,

Bu altyapıların nitelikli personel istihdam edebilmelerinin sağlanması,

Bütün kullanıcılara açık olması ve kesintisiz hizmet verebilmesi,

Üniversite-özel sektör-kamu iş birliğinin kurumsal bir temele oturtulması,

Yükseköğretim kurumları ile özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ortaklığında bu tür merkezlerin oluşturulabilmesi,

Araştırma altyapılarının ticarileşme için şirket kurabilmesi veya kurulanlara ortak olabilmesi,

Bu altyapıların profesyonel ve kurumsal yönetime sahip olabilmeleri amacıyla yönetimlerinin özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarına devredilebilmesi,

Araştırma altyapıları arasındaki ilişkilerin ve iş birliklerinin geliştirilmesi amacıyla araştırma altyapıları platformlarının oluşturulabilmesi ve bu yapıların desteklenebilmesi.

Temel olarak özetlemeye çalıştığım bu kanun tasarısının sizlerin müzakereleri ve takdirleriyle yasallaşmasını takiben araştırma altyapılarının oluşturacakları yönetim kurulu, danışma kurulu gibi organların yapıları ve çalışma usulleri, performans izleme ve değerlendirme ile yeterlilik kararı verilmesine ilişkin sürecin işleyişi, bu süreçteki kurumsal rol ve sorumluluklar, özel sektör ortaklığı,

işletme hakkı devri ve şirketleşme gibi hususlara ilişkin genel çerçeve ilgili kurumlarla iş birliği içinde yapılacak ikincil düzenlemelerle detaylandırılacaktır.

Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri; konuşmamın başında belirttiğim üzere, ülkemizin kalkınması için son derece önemli olan bu kanun tasarısının kanunlaşma sürecinde vereceğiniz destek ve katkılar için teşekkür eder, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Söz talepleri...

Evet, Sayın Özgümüş, buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Hepinize günaydın.

Şimdi, geçen toplantıda genel olarak yasayı çok olumlu bulduğumuzu ama uygulamada bazı aksaklıklar olabileceğini dile getirmiştik. Bunlardan birkaç tanesini dile getirmek istiyorum.

Şimdi, bunlardan bir tanesi, bana göre en önemlisi 6'ncı maddenin (ç) fıkrası. Bu, pimi çekilmiş el bombası gibi bu araştırma altyapısının altına atılacak bir madde.

Şimdi, bu maddede diyor ki: "Özel sektör, yükseköğretim kurumları... Pardon, bu çok olumlu bulduğum (ç) fıkrası: "Özel sektör, yükseköğretim kurumları ve kamu kurumlarıyla işbirliği içinde projeler hazırlamak ve bu projeleri finansman sağlayan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara sunmak, desteklenen projeleri yürütmek."

BAŞKAN – Bunu olumlu buluyoruz değil mi, düzeltiyoruz?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bu çok olumlu, evet, düzeltiyorum.

Araştırma altyapılarının özel sektörle iş birliği konusunda yapması gereken ama sınırlaması gereken görev alanı da burası yani araştırma altyapıları üniversiteyle, özel sektörle bu çalışmaları yaptıktan sonra ticarileşmesi için, artık o saatten sonra ticari işlere girmeden bu işten para kazanabilecek, bu işi geliştirebilecek, oradaki araştırmayı daha ileri götürebilecek özel sektöre bir mutfak çalışması yapmış olarak kendisi oradan itibaren bu işi bırakmalı. Onun için bu önemli bir referanstır yani ulusal ve uluslararası kuruluşlardan finans sağlayacak olan özel sektöre araştırma altyapılarının buradaki olumlu görüşü çok önemli bir referanstır ancak (ğ) fıkrasında, biraz önce sizin de söylediğiniz gibi "Araştırma altyapılarında üretilen bilgi ve geliştirilen teknolojilerin ülke ekonomisine..." dedikten sonra "...sağlamak amacıyla ve Kurul onayıyla şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere ortak olmak." araştırma altyapısının görevi. Hemen arkasındaki 8'inci maddenin (e) ve (f) fıkrasında da aynı yetkiyi yönetim kuruluna da veriyor, diyor ki: "Özel sektör ortaklığı, özel sektörle ortak yatırım, işletme hakkı devri hususlarına karar vermek ve onay için Kurula sunmak. Şirket kurma ve şirkete ortak olma kararını onay için Kurula sunmak." Şimdi burada kulağa hoş geliyor ama yarın uygulama sırasında -biraz önce verdiğim örneği bir daha veriyorum- pimi çekilmiş el bombası gibi bu yapının altına atılacak bir yapı bu çünkü ortak olunacak şirketlerin yapısı, onların mali tablosu ve girişilecek olan riski, yarın o şirketler battığı zaman bu ortaklığa karar vermiş olanların sorumluluğu; bütün bunların hepsi ortada kalan şeyler. Pratikte bu işlemez. Pratikte, araştırma altyapılarının ve özellikle yönetim kurulu üyelerinin başını ağrıttacak; suistimal, yolsuzluk, rüşvet iddialarına yol açacak çok tehlikeli bir madde.

Onun için, benim görüşüm şu: (ç) fıkrası çok önemli bir fıkra ve böyle bir gelişme sonucunda bu işin ticarileşeceği aşamaya geldiğinde araştırma altyapılarının referansı ile bu işi ticarileştirecek olan özel sektör kuruluşları yani bırakın ekmeği fırıncı yapın, siz yapmayın, araştırma altyapıları veya bu yapı, üniversite, YÖK ya da devletin bürokratları ticari işlere girmesin, özel sektör gelsin sizdeki referansla gitsin başka yerden kaynak bulsun. Nereden kaynak bulacak? Bir defa, Türkiye'de bu işleri desteklemek için özel mi syonla kurulmuş Halk Bankası var. AKP, Halk Bankasını satmasın... "Babalar gibi satacağız." diyordu eski Maliye Bakanımız, biz de o zaman oda başkanırken aman yapmayın, daha misyonunu tamamlamadı, Almanya'da bile Halk Bankası var, Avrupa'da, Kanada'da da Halk Bankası var, bunlar kendi misyonunu yerine getiriyor dedik. Halk Bankasını satmayın, Halk Bankası araştırma altyapılarından gelecek olan referansla birlikte bu tür şirketlere destek versin, gerekirse de sübvansiyonlu krediler versin ama devlet bürokratyyla YÖK ticari işlere girmesin. Artı başka bir şey daha var, Halk Bankasından kredi alacak kadar teminatı yoksa bu işle ilgili kurulmuş girişim ortaklıkları var. Bunlardan iki tanesi özel sektörün, biri İş Bankasının, biri Vakıfbankın ama daha da önemlisi kamunun sermayesinin hatta kamuyla birlikte Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin ağırlıklı sermayesinin olduğu yüzde 60-65 civarında sermaye yapısına, diğer odalarla birlikte 70-80'i bulan sermaye yapısına sahip KOBİ GİRİŞİM AŞ var, ben de bir dönem yönetim kurulu üyesi yaptım orada. Kamu ağırlıklı olduğu için biraz daha bu tür konulara esnek davranabilir ki sizin KOBİ GİRİŞİM AŞ'yi bu şirkete ortak etsin ama araştırma altyapıları, ticari işlere girmesin, şirket kurmasın, kurulmuş şirketlere ortak olmasın. Kurulmuş şirketlere ortak olmanın adı altında, kurulmuş şirketlere ortak olma, ticarileştirme adı altında batmak üzere olan yandaş şirketleri de kurtarmasın. Bu yandaş bugün

size yakın olabilir, yarın bize yakın olabilir ama buraya bu yetkiyi vermeyelim yani şirketin bir tanesi batmak üzeredir, finansal yapısı kötüdür, işleri kötüdür ama 3 kişinin vereceği kararla bu işi ticarileştiriyoruz, araştırma altyapısından böyle iyi proje geldi diyerek o şirkete ortak olarak, destek olarak o şirketi kurtarma yoluna da gidebiliriz ileride, bunlar tehlikeli şeyler. Onun için benim önerim, madde 6'daki (ğ) fıkrası ve madde 8'de (e) ve (v) fıkrasının kaldırılması, bu işin ticari işlere girmemesi.

İkincisi, uygulamada sakınca olacak bir madde, 14'ün (3)'ü. Bu araştırma altyapılarında kamudan gelecek personelin oradaki çalışma koşulları ve tekrar dönüşü koşulları. Bu madde, hemen hemen tamamen kalkınma ajanslarından alınmış. Çünkü kalkınma ajanslarının kanunu yapılırken ben dışarıdan, Adana Sanayi Odası Başkanıyken o çalışmaların içerisindeydim. Bu baştaki maddelere yani bu şekilde istihdam edilen araştırma altyapılarındaki görevleri sona erdiğinde, öğrenim durumları, hizmet yılı, unvanları dikkate alınarak eski görevine döner ve herhangi bir hak kaybı olmadan o zamanki arkadaşları nereye gelmişse, hangi dereceye gelmişse oradan devam eder. Bu yerlerde çalışması için gerek öğretim üyesi gerek kamudaki bürokratlara bu çok olumlu bir madde. O zaman biz de ısrar ettik ki biraz cazip olsun diye ama o zaman da söyledim, nitekim daha sonra uygulamada sakıncaları çıktı, şimdi oradan olduğu gibi alınmış, çok az bir değişiklikle o da şu: "Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin araştırma altyapısında geçen hizmetleri kendi mesleklerinde geçmiş gibi değerlendirerek kazanılmış hak, aylık -dedikten sonra- bu durumda kıdem tazminatları ödenmez ve bu süreler emeklilik ikramiyesi hesabında dikkate alınır." Şimdi, kamudan bir bürokrat geldi, araştırma altyapılarında çalıştı, beş sene çalıştıktan sonra "Ben ayrılıyorum." dedi. Şimdi, kanun taslağı diyor ki: "Altı ay içerisinde başvurursa kamuya tekrar geri döner." Peki, o altı ay içerisinde kıdem tazminatı ne olacak? Yargıtayın yerleşik kararlarına göre -özel sektörde ki burası tüzel kişilik ve iş akdiyle çalıştığı için özel sektör hükümlerine tabi- diyor ki, kıdem tazminatı yani İş Yasası'nda "Uygun zamanda ödenir." Yargıtayın yerleşik kararı da "Bu uygun zaman bir aydır." diyor. Şimdi, beş sene çalışmış bir adam sizden ayrıldı ve bir ay içerisinde en geç bunun kıdem tazminatını ödemek zorundasınız. Sonra beş ay sonra, beş buçuk ay sonra gitti, eski görevine tekrar dönmek için başvurdu. Normalde "Kıdem tazminatı ödenmez." dediği hâlde siz kıdem tazminatını ödediniz. Sonra döneceksiniz oradan yeniden tahsil etmek için ya dava açacaksınız ya ihtarname çekeceksiniz. Peki, kıdem tazminatını aldıktan sonra... Mesela bakın, size bir örnek vereyim, isim vere vere söyleyeyim. Üç tane soru önergesi verdim, Sayın Müsteşarım mutlaka biliyordur. Çukurova Kalkınma Ajansında uyanık bir devlet bürokratu, adı Veysel Parlak. Gitti, üç beş sene çalıştı, daha sonra Hükümet eliyle oraya eski bir vali atandı. O valinin belli bir tarihten önce işe başlaması gerekirdi çünkü dört beş gün sonra başlasaydı yeni bir karara göre maaşında 3 bin lira civarında bir düşüş olacaktı. Veysel Parlak da ayrılmıyordu, Veysel Parlak'a ayrılmak için anlaşmalı kıdem tazminatı verdiler ve ayrıldı. Sonra Veysel Parlak geldi, Ekonomi Bakanlığında, bilmem nerede Genel Müdür Yardımcısı oldu. Ben de bu işin takipçisiydim -onunla birlikte bir arkadaş daha var, o da Turizm Bakanlığına gitti- bir sene kadar bekledim, hiçbir hareket yok. Kıdem tazminatını aldı, Ekonomi Bakanlığında Genel Müdür Yardımcısı oldu, kalkınma ajanslarının ve buradaki yasanın aynısı. Bu yasaya göre eğer ben onu görmeseydim veya takip etmeseydim emekli olduğu zaman Adana'da geçen, Çukurova Kalkınma Ajansında geçen beş senesi kıdem tazminatı hesabından hesabına dâhil olacak, bir koyundan iki post çıkararak emekli olduğunda bir daha alacaktı. Daha sonra ben iki tane, üç tane soru önergesi verdikten sonra önce Sayın Bakan'a yanlış bilgiler verildi, daha sonra düzeltildi. Sonra Sayın Bakan benim soru önergemeye cevap verdi, dedi ki: "Evet, siz haklısınız, biz şimdi onlardan tahsil yoluna gidiyoruz." Şimdi, aynı sıkıntı burada yaşanabilir, altı aylık süre içerisinde kıdem tazminatını vereceksiniz, devlete geri dönüp dönmeyeceği, beş buçuk ay sonra dilekçe verip vermeyeceği belli değil. Onun için burada bir düzenleme yaparak işten ayrılırken devlete geri dönüp dönmeyeceğiyle ilgili bir taahhüt, bir bilgi vererek işten ayrılması gerekir ki siz de ona kıdem tazminatı verip vermeyeceğinize karar vermelisiniz, aksi takdirde ileride uygulamada çok ciddi sorunlara yol açacak bir madde.

Teşekkür ederim.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Üye Mustafa Öztürk geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) - Ben konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Evet, ben de geçenki toplantımızda söylediğimi tekrar ediyorum. Belki de vekil olduğumdan beri zevk duyarak, evet Türkiye'nin ihtiyacı olan kanunlardan biri budur dediğim kanundur bu kanun. Hakikaten çok önemli çünkü bu zamana kadar Türkiye'nin birçok üniversitesine yardım yapıldı, laboratuvarlar kuruldu fakat bu milyon dolarlık laboratuvarların birçoğunun belki yılda üç gün ya da beş gün kullanıldığını ben biliyorum. Özellikle bazı cihazların, yarım milyon doları geçen cihazların yılda beş gün kullanılmadığının şahidiyim ben. Dolayısıyla, bunların çok etkin kullanılması gerekiyor çünkü beş yıl

içerisinde kullanmazsanız bu cihazların birçoğu demode oluyor. Yeni cihazlar geliyor sonra bir yenisini alıyorsunuz, bu böyle devam eden bir zincir aslında.

Biraz önceki arkadaşımın dediğine yüzde yüz katılıyorum. Evet, burada aslında o katılmama beraber başka bir şeyde daha eklemek istiyorum, geçen de söyledim. Bu iş devlet memuru zihniyetiyle olmaz, olmayacağı açık ve net yani siz herhangi bir kurumdan, herhangi bir tanıdığınızı herhangi bir laboratuvara aldınız sadece almış olmak için alıyorsunuz. Ya size yakın diye alıyorsunuz ya sizin görüşünüze yakın diye alıyorsunuz ya da eş durumundan alıyorsunuz ya da birçok sebep var ama bu sistem bu zamana kadar işlemedi, yine hatanın tekrarıdır. Eğer böyle bir sistem kurulacaksa bunu tamamen özel sektör mantığıyla kurmak lazım. Üniversite bunun bir köşesinde olmalı, bir bağı olmalı ama bu bağın gerek personel atamalarında gerekse işletmede çok fazla etkili olmamalı üniversite burada çünkü ondan sonra yine bizim bildik şeylerden dolayı sistem kendi kendini tıkamış oluyor, çarklar dönmüyor. Yani kısacası devlet memuru ve devlet mekanizmasını mümkün olduğunca bu sistemden uzak tutmak gerekiyor.

Geçen hafta söylediğimi yine tekrarlıyorum. Cihazlar alıyoruz, Kamu İhale Yasası'yla bu işin olması mümkün değil çünkü karşımızda Çin ve Hindistan gibi çok ucuz ülkeler var, Kamu İhale Yasası'nda fiyatlar baz alınıyor maalesef. Alacağınız cihazın özellikleri tutuyor ama bu özellikteki cihaz ne kadar süre gidecek, bu, muamma. Ciddi biçimde, üniversite araştırma merkezlerinde ben şahsen karşılaştım bu olaylarla. Onun için bu bir yoluyla Kamu İhale Yasası'nın dışına mı çıkartılacak, ayrı bir özel hüküm mü konulacak ne konulacaksa konulmalı. Yani, şöyle söyleyeyim: Çin malı bir mikroskopla Japon malı mikroskop arasında Amerika'yla - atıyorum işte- Afganistan kadar fark var ama Kamu İhale Yasası diyor ki "Hayır, Çin malını alacaksın çünkü istediğin bütün özellikler orada var." Var ama işler mi? İşlemiyor maalesef. Bunu sanayicilerimiz de bilir piyasadan, böyledir.

Bir de döner sermaye mantığıyla, mümkün olduğunca üniversitenin döner sermayesini bu işten uzak tutmak lazım. Burada da ayrı bir sıkıntı var.

Tabii ki ben bunu hakikaten dört gözle bekliyorum. Belki Mecliste en hararetle savunacaklardan biri benim bunu. İnşallah hayırlı uğurlu olur memleketimiz için.

(Oturum Başkanlığına Başkan Halil Mazıcıoğlu geçti)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Müsteşarım, bu Komisyonun bir şansı şu: Elhamdülillah, ilk konuşmacıdan itibaren hem sivil toplum kuruluş başkanlığı yapmış hem üniversitede önemli görevlerde bulunmuş hem de sanayicilik yapmış çok değerli milletvekillerimiz var. Siz yok iken Genel Müdürümüz sunum yaptığında da geçen toplantıda, çok önemli katkılar sağladılar, kendilerine teşekkür ediyoruz.

Evet, şu anda, Sayın Mustafa Öztürk.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, Bakanlığımızın değerli temsilcileri, Sayın Müsteşarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun tasarımızın -inşallah Meclise gelir, yasalasır- hayırlı olmasını diliyorum. Tabii, üzerinde çalışılması gereken şey... Ben, bir miktar çalışmalarımı daha sürdürüyorum ama Komisyona da fırsat bulursam ileteceğim onları yani tamamlamadım ama bazı görüşlerimi de burada tekrar sizlerle geçen hafta paylaştığım gibi paylaşmak istiyorum.

Son on yılda düşük teknoloji seviyesinden orta teknoloji seviyesine geçmemize rağmen, yine on yılda AR-GE harcamaları 2 katına çıkmasına rağmen ve bilişim sektöründe çalışan insan sayımız olumlu gelişmesine rağmen -ki yüzde 23'lere falan çıktı, Avrupa Birliği'nin ortalaması yüzde 25 civarında yani olumlu gidiyor- yine de bugün ginen noktada bu kaynakların istikrarlı bir şekilde büyümeye devam ettiği ancak Türkiye'nin 2023 ve sonrasında ulaşmayı hedeflediği seviyeler için henüz yeterli olmadığı hepimiz tarafından bilinmektedir. Buraya baktığımız zaman, hedeflenen ekonomik dönüşüm için AR-GE'ye dönük kaynakların artırılması bir yana, ilgili projelerin sonuç odaklı olmasına ve mükerrerlik taşımamasına, bu bağlamda da çalışmaların etkinliği için ilgili kurum ve kuruluşların arasında koordinasyon sağlanmasına önem verilmelidir. Geçen hafta da bunu söyledim, çok önemli bir hadise. Yani, bizim birçok AR-GE merkezlerimiz var, bunlara kaynak aktarıyoruz, projelerimiz var ama bunlardan elde ettiğimiz sonuçlar ve ticarileşmesi zayıf gözüküyor, bunu ortaya koymamız lazım. Nitekim -biraz sonra rakamları vereceğim bir miktar- Avrupa Birliğinde, Amerika'da doktora yapanların büyük bir bölümünün iş piyasasında çalıştığını görüyoruz ama bizim ülkemizde daha çok yükseköğretim kurumlarında bulunuyor, YÖK bünyesinde. Ha, bunun da değişmesi lazım. İşte bu kanun tasarısı da belki buna sebep olur diye düşünüyorum. Yani, AR-GE'yle ilgili dünyada geçen hafta birtakım örnekler verdim, burada da bazı örnekler yine vereceğim, bunlara mecburuz çünkü.

Düşük gelir hâkim olan ekonomilerde aslında bir sıkıntı var. İşte, biliyorsunuz, 12 bin dolara kadar kişi başı millî gelir ve burada bir patinaj yapma meselesi var. Yani, ülkemizin de bu tehlikesi var, bu tehlikeyi aşmak için de bu kanun tasarısının önemli olduğunu düşünüyorum. Nitekim Türkiye tam bu aşamada yani yüksek gelir, işte bir üst lige çıkma noktasında. Bunu çok verimli değerlendirmek durumundayız diye düşünüyorum o manada.

Özellikle geçen hafta söyledim. Yani Güney Kore örneğini hepimiz veriyoruz. Bende de de birtakım slaytlar var. O slaytlarda Güney Kore ile Türkiye arasındaki farklar, 1980'li yıllarda hemen hemen aynı olan ekonomik durumlarımız. Güney Kore'nin AR-GE planlamasını çok iyi yapması sebebiyle aradaki fark ciddi manada açıldı. Mesela, 1996 yılında Asya krizine rağmen Güney Kore büyümesini devam ettirdi, 2008'de de yüksek gelir grubuna geçti, ülkeler seviyesine geçti. Bunun tamamen şeyi sektöre odaklanma ve AR-GE'ye yaptığı planlamadır, AR-GE'ye, yüksek teknolojiye yönelik. Şu enteresan: İşte, 2008 yılına kadar Güney Kore ile Türkiye arasındaki farkı gösteriyor. Bakın, bu kırmızı grafik Güney Kore'nin, diğeri bizim. Çok enteresan bir fark açılıyor yani daha önce eşit olan bir grafik.

Bir başka şey, özellikle bilimsel şeylerde bazı hususları sunmak istiyorum, geçen hafta bunları sunamamıştım. AR-GE'nin patent ve bilimsel yayınlara yansması çok önemli. Dünyada da bunun çok farklı örnekleri var. Bu manaya baktığımız zaman Türkiye'de özellikle son on yılda bu patent sayısında ciddi bir artış oldu. Bunları faydalı modelde de görebiliyoruz fakat bütün bunlara baktığımız zaman dünyanın da yine bu manada çok altındayız. Birtakım grafikler size göstereceğim burada. Özellikle YÖK Yasası'nda bu kanun tasarısıyla birlikte bir değişikliğe gidilmesi düşüncesindeyim ben. Yani, o yasa tasarısı hazırlandı ama henüz komisyona ve Meclise gelmedi bildiğim. Dolayısıyla, YÖK Yasası'yla birlikte giderse bunların iyi olacağını...

Özellikle son yıllarda Türkiye'deki üniversitelerin dünya üniversiteleri sıralamasında belli derecelere girdiğini görüyoruz ama bunların yine özellikle sonuç odaklı baktığımız zaman yeterli olmadığını söyleyebilirim ben size.

Şöyle güzel bir grafik var, aslında AR-GE'ye verdiğimiz desteklerde Türkiye'nin iyi bir noktada olduğunu... Bakın, şu grafik eski şey, bu grafik de yeni AR-GE merkezlerinin Türkiye çapında yayılması. Güzel, olumlu gelişmeler var. Mesela, biz son iki, Adana ve Antep OSB gezileri yaptık, orada da sanayicilerimizin güzel gelişmeler gösterdiğini yine gördük ama bunların da artırılması gerekiyor. İlk 10 Türk üniversitesi, dünyanın ilk 500 üniversitesine girdi. Dünya sıralaması en az listeye giren 140 üniversite bulunmaktadır. Bir şeyde...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Zaten girmişti yıllardır.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Girmişti, evet, yani son birkaç yıl önce, devam ediyor. Hâlen yurt dışında 1.500-2.000'i aşkın bilim adamımız bu SAN-TEZ programları kapsamında da değerlendiriliyor. Doktoraya yakın binlerce insanımız da bu mana da destekleniyor. 10-15 kat artmış ama yine mesela bilimsel yayın bakımından 2000 ile 2010 yıllarında 8 basamak birden yükselmiş Türkiye bilimsel yayın sayısı bakımından. Uluslararası atıfta da yine 15 kat gelişme var ama bütün bunlara rağmen, yani işte patent ve bu patentlerin buluş, patent ve markaya dönüşmesi anlamında da çok yetersiz kaldığımızı dünya örneklerinde görmekteyiz. Yani bunları çok fazla şey yapmaktan ziyade -geçen hafta konuşuldu- insan kaynakları, özellikle bilim insanı yetiştirme noktasında eğitimin önemli olduğunu düşünüyorum. Araştırma bazlı, proje bazlı bir eğitim sistemine geçiş ve AR-GE'yi teşvik edecek bilim merkezlerinin artırılması da yine hepimiz açısından önemli.

Bu kanun tasarısına geldiğim zaman, yaptığım incelemelerde benim gördüğüm, bu kurul oluşturuluyor, bu kurulun ben genişletilmesi taraftarıyım. Yani, Kalkınma Bakanlığı Müsteşarlığı var, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarlığı var, TÜBİTAK var, YÖK başkanları var. Bu komitenin biraz daha genişletilmesi lazım yani daha kapsayıcı, daha kucaklayıcı olması lazım diye düşünüyorum.

Danışma kurulu var. Ben, çok fazla kuruldan yana bir insan değilim. Yönetim kurulu var, profesyonel bir yönetici var. Yani bence danışma kurulu olmayabilir, bunun yerine danışma hizmeti alınması lazım. Yönetim kurullarını da ehil insanlardan seçersek, liyakatli insanlardan seçersek bu ikisini de görmüş olabilir, ayrıca danışma kuruluna ihtiyaç olmayabilir diye düşünüyorum yani yaptığımız şeylerde.

Yine, bu, bir süreliğine yönetim kurulunun iki ayda bir toplanması şeklinde söylenmiş. Yani bu ayda bir ama yönetim kurulu istediği zaman toplanabilir yine, bu kanun tasarısında onu görüyoruz.

Yine, bizim Patent Kanunu'nda üniversitelerin, biliyorsunuz, patent çıkardığı zaman en az yüzde 30'unun bu araştırmacılara verilmesi noktasında bir şey çıkarmıştık. Burada, eğer ürüne dönüşürse ürün üzerindeki haklarda, en fazla yüzde 50'ye kadar pay verilmesi ve kurula bunu yüzde 20 artırma şeyi verilmiş. Burada da ona uygun olarak "En aşağı yüzde 30 ve üzerini yönetim kurulu veya kurul verebilir." şeklinde getirebiliriz diye düşünüyorum.

Kanun üzerinde şimdilik somut olarak söyleyeceğim şeyler bunlar.

Teşekkür ederim.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Şimdi, Nur Serter Vekilimiz, buyurun.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben, misafir üye olarak Komisyonunuzdayım.

BAŞKAN – Hoş geldiniz, şeref verdiniz.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Millî eğitimle ilgili kısımlarında, üniversitelerle ilgili kısımlarında bazı konulara değinmek istiyorum.

Ancak, sözlerime başlarken bir konuyu ister istemez düzeltme ihtiyacı duydum. Türk üniversiteleri dünyanın ilk 500 üniversitesi arasına yeni girmiş değillerdir. 2001 yılından beri, Türk üniversiteleri...

BAŞKAN – Vekilim söyledi...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Evet.

Önemli olan ilk 100'e ne zaman gireceğimiz, ilk 10'a ne zaman gireceğimize. Şu andaki yarışımız bu şekilde yapılmalıdır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Doğru, doğru.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Şimdi, efendim, çok olumlu bir yasa olduğunu bir önceki toplantıda da ifade etmiştim. Şimdi, burada, üniversiteler bu yapının bir parçası yani paydaşlarından bir tanesi. Ancak, üniversitelerde YÖK'ün teşkilat şemalarına baktığınızda, YÖK teşkilat şeması içinde bu fonksiyonu görececek bir yapılanmanın mevcut olmadığını görüyoruz şu anki teşkilat şeması içinde.

Şimdi, burada, 4'üncü maddede örneğin, YÖK Başkanı İzleme ve Yeterlilik Değerlendirme Komitesi içerisinde yer alıyor. Tek başına YÖK Başkanının birey olarak burada yer alması bir şey ifade etmez, bunun altını dolduracak bir bilgi akışının, bir birikimin o komiteye aktarılmasına ihtiyaç var. Bunun için de YÖK'ün teşkilat şeması içinde bu paydaşlığı karşılayacak bir yapının olması ihtiyacı bulunmaktadır.

Evet, yeni YÖK tasarısı hazırlanıyor, hazırlandı ancak Anayasa değişikliği olmadan bunun Meclise sunulup geçmesi mümkün değil. Eğer bu yasa bir an önce çıkartılacaksa, böyle bir şey düşünülüyorsa o zaman, yeni YÖK yasası beklenmeksizin, YÖK'ün teşkilat yapısında bir değişiklik öngören yasal düzenlemenin yapılması lazım, yoksa üniversiteler ayağı burada boş kalacaktır.

İkincisi: 17'nci maddede -biraz önce de ifade edildi- fikrî ve sınai mülkiyet haklarının fikir, ürün sahibine yüzde 50 artı yüzde 20 olarak, ticari metaya dönüşmesi hâlinde verilmesi öngörülmüyor ki çok doğru, çok doğru bir yapılanma. Peki, geri kalan kısım üniversite bünyesi içerisinde bu altyapı tesis edilmişse ne olacak? Şimdi, bakınız, 11'inci maddede "Araştırma altyapıları bir yükseköğretim kurumu tarafından kurulabilir." ibaresi var. Demek ki bir yükseköğretim kurumu, bir üniversite böyle bir altyapıyı kurdu. Burada çalışanlar, bir öğretim üyesi, bir bilim insanı patente dönüşebilecek bir fikir üretiminde bulundu, bunun karşılığında da yüzde 50'sini veya yüzde 70'ini aldı; geri kalan yüzde 50'lik kısım ne olacak? O altyapının gelişimi için mi kullanılacak -çünkü burada biraz önce olumlu bulunduğu ifade edildi ama 13'üncü maddede döner sermayeden tamamıyla muaf bir yapılanma öngörülmüyor- tamamen bunun dışında mı değerlendirilecek, yoksa o bilim alanına hizmet etmiş olan ve en azından o fikir ürününün sahibi bilim insanının bulunduğu, bilim dalının temel ihtiyaçları için bundan bir miktar pay ayrılabilir mi? Yani bu, teknolojik altyapı olabilir, işte sarf malzemeleri olabilir veya personel istihdamı için olabilir yani üniversitelerin bu konuda çok ciddi sıkıntıları olduğunu biliyoruz. Yani, biz bir altyapı kurduk, çok güzel çalışıyor ama o altyapıya katkı veren o öğretim üyesi de o üniversitenin bir bilim dalında yetişmiş, o yetişmemiş olsa o ürün ortaya çıkmayacak. Dolayısıyla, kendine aldıklarının dışında, döner sermaye meselesindeki bu katılık biraz yumuşatılarak... Ben öğretim üyesine dağıtılsın demiyorum, öğretim üyelerine dağıtılmasını da uygun görmüyorum ama o bilim alanının bilimsel çalışmaları için, temel ihtiyaçlarının karşılanması için bundan bir pay ayrılması uygun olur görüşündeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun katkınız için.

Sayın Külünk, buyurun.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hayırlı sabahlar diliyorum.

Sayın Serter bizim daha önce patentte konuştuğumuz bir konuya atıfta bulunarak aslında, kendisi de habersizce aynı konuyu gündeme getirdi, teşekkür ediyorum.

Yani, burada Hocam her ne kadar “Öğretim üyelerine ayrılan payın kalan kısmını öğretim üyelerine vermeyelim.” noktasında duruyorsa da bu noktada, bu fikri üreten aklı daha güçlü bir destek vermenin daha doğru olacağını düşünüyorum ve de Sayın Serter’in...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Onun dışında kalan...

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Hayır, onu da artıralım, yani yüzde 50’yle sınırlandırıyoruz. Niye sınırlandırıyoruz yüzde 50’yle? Sonuçta bu fikir o insanın özel çabası, özel gayreti, kafa yormuş, düşünmüş, üretmiş, üniversite de ona bir zemin hazırlamış. Hazırladığı zeminin adı bellidir, payı da bellidir ve de ben bir, bu akli üreten adamın, bilgiyi üreten adamın aklının hiçbir şekilde nesnel olarak tarif edilemeyecek noktada olduğuna inanıyorum ama nesnelleşecekse yüzde 50’nin az olduğunu söylüyorum ve de kalan kısmını da sınırlandırılarak Sayın Serter’in ifade ettiği gibi, bilimsel çalışmaların altyapısını güçlendirmek adına üniversitenin kaynakları içerisinde tanımlanmış yeri olması gerektiğine inanıyorum. Eğer bunu üniversite rektörünün kendi inisiyatifine bırakırsanız alır o kaynağı, götürür, bir başka yerde harcar. “Akıl üretilen yerde...”, “Akıl üretilen yere destek...” olarak ayrılacak şekilde sınırlarını köşeli hâle getirelim. İhtiyari bırakırsanız, gelen rektör bilim dalına göre tavır alacaktır. Eğer fen bilimciyse birazcık bu işlere ilgi duyacaktır, sosyal bilimciyse bu kaynağı bir başka yere transfer edecektir.

Onun için, önemli bir konu bu, buranın üzerinde biraz daha durup hatta bir fikir üreten adamın da ne düşündüğünü soralım yani bir buluş üreten adamı da davet edelim buraya, ne düşündüğünü soralım.

BAŞKAN – Üniversiteden hocamız var, şimdi söz vereceğim.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Buluş üreten... Ben bilmiyorum hocam buluş üretmiş mi üretmemiş mi.

BAŞKAN – 2 kişi var.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Üretmişse saygı duyarım ama buluşu üreten adam söylesin: Böyle bir maddeyi koyduğumuz zaman sen bu maddeyi nasıl karşılırsın? Hoşuna mı gider, yoksa “Niye yüzde 50?” diye itiraz mı edersin? Ona soralım, o kararı versin. Adam oturmuş, yirmi dört saat, aylarca, yıllarca çalışmış; buluş üretmiş. Bulduğun buluşun yüzde 50’sini ben alıyorum. “Niye?” Ben altyapı hazırladım. “Ben neyim? Bu zekâ kimde? Bende. Yapsaydın o zaman madem.” Soralım yani kendilerine, ne düşünüyor. Bir buluş üreten üniversitedeki bilim adamı böyle bir maddeden nasıl etkilenir, tavrı ne olur?

BAŞKAN – Sayın Külünk, çok teşekkür ediyorum.

Bu konuda hem çok değerli sivil toplum kuruluşu başkanlarımız var hem değerli misafirlerimiz var. Milletvekillerinin sorusu bitince değerli misafirlerimize sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Külünk, katkılarınız için teşekkür ediyorum.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk’ün bir sorusu var.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Soru derken, bir şeyi unutmuştum, atlamışım daha doğrusu, onu ifade edeceğim.

Öncesinde şunu söyleyeyim: Yine, Amerika’daki üniversitelerin performans kriterleri, buluş, patentlerle ilgili bir çalışma yaptırdım ama burada getirmedim onu yani çok fazla şey olmasın diye. Orada, biliyorsunuz, üniversitenin performans kriterlerinin en önemlilerinden bir tanesi de bu patentler, buluşlar, bilimsel yazılar, bunların ticarete, markaya ve patent, şeye dönüşmesi. Üniversite öğretim görevlerinin de -şey olarak söylemiyorum- yani dokuz ay maaş alıp yazın proje bazlı çalıştıklarını, o yüzden iş hayatında olduğunu biraz önce söylemişim.

Bununla birlikte, yönetim kurulunu düzenliyor 8’inci madde. Bu 8’inci maddede, tabii, yönetim kuruluna bir ücret belirleniyor. Yani ben, tabii, belli bir süre desteklenebilir, bunu çok normal ve doğal karşılıyorum bir aşamaya gelesiyeye kadar ama özellikle bu sabit ücretlerin düşük ve performanslardan prim şeklinde düzenlenmesinin çok daha üretici, çok daha gelişmeleri destekleyici olduğunu düşünüyorum. Yönetim kurulunu da daha aktif çalışmaya, kontrol ve denetim yapmaya teşvik edecek diye düşünüyorum bu yapıları.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Buyurun Sayın Özgümüş.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Çok önemsedığım bir konuyu atlamışım, Mustafa Bey hatırlattı ama ben onun görüşüne katılmayarak farklı bir şey söyleyeceğim.

Danışma kurulları çok çok önemli. Kalkınma ajansında bu iş abartıldı, danışma kurulu 100 kişiye çıktı. 100 kişilik bir danışma kurulundan hiçbir fikir çıkmaz. Çünkü oraya gelen sivil toplum örgütü temsilcileri ya da kendi çıkar grubunu temsil eden kişiler “Madem ki oraya geliyoruz, mutlaka konuşmamız gerekir.” düşüncesiyle boşu boşuna konuşmalar yapıyorlar. Hele ki burada bunlara huzur hakkı da verileceği için kendisini konuşmayla görevli sanacak. Ama 5 kişilik bir danışma kurulu gerçekten bana göre çok fazla bir işe yaramaz. 5 kişilik danışma kurulu seçileceğine profesyonel destek alınabilir. Ama önemsedğim şu: Danışma kurulunun bana göre ideali -yani yılların verdiği deneyime dayanarak söylüyorum- 30 kişi olması gerekir. Bu yönetmelikle belirlenecek ama bu yasaya da konulabilir. Yani “en az 5 kişi” diyor, en çoğunun kaç olacağı belli değil. Yarın bir gün danışma kurulu 50’ye, 80’ e, 100’ e de çıkabilir ve çalışmaz hâle gelebilir. 30’ la 40 kişi arasında sınırlandırılmasında büyük yarar var ve bu danışma kurulu yılda 2 defa toplanacağı için kimler tarafından oluşturulacağı da net biçimde ortaya konmalı.

Ama burada özellikle söylemek istediğim şu: Danışma kuruluna araştırma işiyle uğraşmış ya da bir buluş ya da bir makine geliştirmiş ya da bir malzeme geliştirmiş ilkokul mezunu da katılabilir. Yani sadece öğretim üyesi ve sadece bürokratlar katılmasın. Biraz da işin içerisinde olan, iş yapmış, bozmuş, canı yanmış, para kaybetmiş... Bırakın ilkokul mezunu olsun. Benim kendi işletmemde zaman zaman üretimde sorun çıktığı zaman 4-5 tane mühendisin çözemediği bir soruyu böyle bir toplantıya katılan ilkokul mezunu, o tezgahın başındaki bir işçi teori üretmeden, dünyadaki gelişmeleri söylemeden, malzemedeki gelişmeleri söylemeden, Belçika’ daki gelişmeleri söylemeden, sadece el işaretiyle “Ağabey, buradaki bu bilmem neyi böyle yaparsak biz bu sorunu çözeriz.” dediğinde toplantı bitiyor, koşuyoruz tezgâhın başına, sorunu çözüyoruz. Şimdi, öyle olunca, buraya ilkokul mezunu da olsa, ortaokul mezunu da olsa, biraz bu işe yatkın kişilerin, ustaların da belirli bir seviyede, belirli bir sayıda katılmasını desteklemek gerekir, onu da yönetmelikle düzenlemek gerekir. Mesela şu (b) maddesinde “Her yıl araştırma altyapısında yürütülen bilimsel ve teknolojik faaliyetleri stratejik hedefler ve eylem planı çerçevesinde...” Burada, danışma kuruluna katılacak olan bürokrat ve hocalar bununla uğraşsın, eyvallah yani onlar da olsun, olması da şart ama bunun yanında, biraz evvel söylediğim gibi, işin içinden gelen kişilerin de olması gerekir.

Bir şeye daha dikkat çekeyim: Mesela, diyelim ki yönetmelikle dedik ki “Sanayi odalarından 2 kişi, esnaf odalarından da 3 kişi, 4 kişi gelecek.” Oradaki esnaf odası başkanının buradaki verilecek huzur hakkı -ben devlet memurluğu yapmadım hiç, 25 bin göstergenin ne olduğunu bilmiyorum da- eğer bu cazipse oradaki o huzur hakkını dayısının oğlu ya da kendisine son seçimde destek veren birisini göndermemesi için mesela şöyle bir şart koşulabilir. Denir ki: “En az bir kez AR-GE için bir yere başvurmuş olması gerekir.” AR-GE çalışması yapmış olabilir. Şu anda AR-GE’yi destekleyen kurumlar, TÜBİTAK var, Sanayi Bakanlığının SAN-TEZ’i var, KOSGEB var. Bunlardan bir tanesine başvurmuşsa yani fiilen bu işin içerisindeyse, o zaman, hiç yoksa gelmesin. Yani bir araştırma çalışması, AR-GE çalışması...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – 3 kişi bulamadım.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Çok, çok, binlerce bulunur, binlerce bulunur.

Eğer olmazsa yani biz bunu koymazsak eğer esnaf odası başkanı da buradaki huzur hakkını almak için son seçimde kendisine oy veren delegeyi gönderir buraya. O sınırlamayı koyarak -benim kafamdaki ideal rakam 30’ dur, 40 olabilir, daha fazla olduğu zaman çalışmaz, 5 kişi de bir işe yaramaz- bunun düzenlenmesinin yararlı olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Özgümüş.

Evet, şimdi, değerli misafirlerimiz, size söz vereceğim. Kendinizi tanıtarak söze başlarsanız mutlu olurum.

Buyurun.

ODTÜ-MEMS MERKEZİ BAŞKAN YARDIMCISI DOÇ. DR. HALUK KÜLAH – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Doçent Doktor Haluk Külah. ODTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesiyim, aynı zamanda ODTÜ-MEMS Merkezi Başkan Yardımcısıyım.

Ben aslında bu kanunun merkezler tarafından nasıl algılandığıyla ilgili konuşmak için söz almıştım ancak az önce Sayın Vekilimizin gündeme getirmesi nedeniyle patent konusunda birkaç şey söylemek istiyorum.

Yani son dönemde, beş sene içinde 8-9 tane patent başvurusu yaptım. Bunlardan büyük bir çoğunluğu patentlendi yani 3 kıtada patentlendi hatta, sadece Türkiye’de değil. Konuyu bire bir yaşayan birisiyim. Buradaki durum şu aslında: Hani ben Amerikâ da doktoramı yaptım. Orada patent başvurusu rutin yapılıyordu ve hani başvurmak çok kolay, üniversite çok yardımcı oluyor fakat sonunda öğretim üyesi ya da öğrenci bundan çok da fazla bir pay almıyordu. Türkiye’ye geldiğimde de zaten patent ücretleri çok yüksek, başvurma süreci çok yoğun bir süreç. Hiç aklımdan bile geçmedi bir gün patente başvurabilirim falan diye fakat son dönemdeki gelişmelerle, hem TTO’ların hem teknokentlerin gelişmesiyle burada bir teşvik ortaya çıktı. Yani öğretim üyelerinin direkt kapısı çalınıp

"Ya, patentlik bir şeyiniz var mı, nasıl patentleyebiliriz, size tamamıyla yardımcı olalım, TÜBİTAK teşviklerini kullanalım diyen, rahatlatacak bir sistem doğdu ve bununla gerçekten patent sayımızda ciddi bir artma oldu. Hani benim grubumdaki hemen hemen her öğrenci patent başvurusu yapmıştır, bir kısmı patentlenmek üzeredir.

Şimdi, burada bir kısıtlama yapılması herhâlde, eninde sonunda, mutlaka olacak. Yani üniversitenin bundan bir pay alması, hatta daha fazla pay alması doğal olan. Ama şu anda bir teşvik dönemi söz konusu, yani bizim patent sayımız belli bir seviyeye daha ulaşmadı. Yani Amerika bunu yapıyor ama zaten çok rutin bir sürü patentleri çıkıyor ve bunlara üniversite teşviki de yapılabiliyor. Türkiye'de bu atmosfer daha yeni oluştu. Bunu biraz daha canlı tutmak gerektiğini düşünüyorum. En azından belli bir seviyeye gelene kadar, bu patentler ticarileşip ticari başarı elde edene kadar -ki bu da hani uzun bir süreç, çok da kolay olmuyor- o zamana kadar biraz sabırlı davranılması gerektiğini, öğretim üyelerine birazcık daha destek ya da teşvik verilmesi gerektiğini düşünüyorum çok kısıtlama yapılmadan. Bu, patent konusundaki görüşüm.

Şimdi, merkezler tarafından kanun nasıl algılanıyor, onu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bizim merkezimiz ODTÜ-MEMS Merkezi. Duymamış olabilirsiniz, "MEMS" deyince çok da bir şey uyanmıyor olabilir aklınızda ama biz akıllı sensörler, akıllı mikroçipler yapıyoruz, yani 1995 yılından beri Türkiye'de bunu yapıyoruz. Eskiden hatta TESTAŞ olarak bilinen, bu Bilkent Üniversitesine giderken sağ taraftaki ODTÜ'nün tesislerinde yapıyoruz. Son on beş senede 65 milyon dolarlık bir altyapı oluşturduk. Hani bu altyapının önemli bir kısmında, tabii, Kalkınma Bakanlığının ve TÜBİTAK'ın önemli teşvikleri var.

Biz Kalkınma Bakanlığından ve TÜBİTAK'tan aldığımız teşvikleri bir kaldıraç gibi kullandık. Gittik, Avrupa Birliği'nden, Intel'den, Amerika'daki Intel şirketinden direkt bütçeler alarak bu altyapıyı oluşturduk ve şu anda, hani çok net söyleyebilirim, Amerika'da MIT, Berkeley, Stanford, University of Michigan gibi, bu alandaki en iyi kurumların sahip olduğu altyapıyla bire bir yarışabilecek, hatta daha iyi diyebileceğimiz bir altyapı oluştu. Şimdi, bu altyapı oluştu ama tabii sadece altyapı değil, burada elde ettiğimiz çok önemli başarılar oldu son on beş sene içinde. Bazı kritik teknolojilerde, askerî teknolojilerde dünyada ilk 4 ülke arasında girebileceğimiz diyebileceğimiz performanslar elde ettik. Bazı askerî çıktılarımız hatta şu anda Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterine girdi. Bu dönemde, ben dâhil olmak üzere, altyapının çekiciliği sayesinde pek çok öğretim üyemiz ya da araştırmacımız yurt dışından geri döndü. Bu alt yapıda çalışmaya başladı. Ben dediğim gibi Michigan'da doktoramı yaptım, oradaki alt yapı çok iyiydi. Türkiye'ye dönerken kara kara düşünüyordum. "Ben bu işi nasıl yapacağım?" diye ama bu teşvikler sayesinde hem dönüşüm kolay oldu hem de ondan sonraki başarılarım gayet iyi oldu.

Buradan biz şu ana kadar üç tane start up şirket başlattık. Yani biz sadece bilim üretmiyoruz, bunun ticarileşmesi yönünde de çok büyük çaba sarf ediyoruz. Üç tane start up şirket çıktı. Dediğim gibi pek çok patent başvurusu yapıldı, bunların bir kısmı ticarileşme aşamasında şu anda. Girişimcilik açısından da çok güzel sonuçlar aldık. Hani bunu niye anlatıyorum? Merkezi övmek açısından değil ama Türkiye'de işte Bilkent'te, Boğaziçi'nde, Sabancı Üniversitesinde, Koç Üniversitesinde benzeri merkezler aynı başarı düzeyinde, çalıştıkları alanlarda ve dünya çapında ses getirebilecek duruma geldiler. Bunda tabii en önemli etki son on senede aldığımız AR-GE destekleri. Bu AR-GE desteklerinin çok önemli ölçüde artmış olması. Bunu kabul etmek lazım, bu çok önemli bir nokta.

Peki sorunlarımız yok muydu? Vardı, hâlâ da var. Hatta az önce sayın vekilim bahsetti. Bir işte Kamu İhale Kanunu bizim elimizi ayağımızı bağlayan önemli konulardan bir tanesi ya da Döner Sermaye Kanunu. Mesela bir araştırmacı alacaksınız, ona bir ücret vereceksiniz diyelim, verdiğiniz paranın ancak üçte 1'i o kişiye gidebiliyor ama aynısını bir özel sektördeki birisi yaptığı zaman üçte 2'sini alabiliyor. Biz mesela özel sektörle çalıştığımız zaman bazen şöyle öneriler geliyor: "Ya Hocam siz hiç o kişiyi kendi grubunuza almayın, biz onu şirketimize alalım ama bizimle beraber çalışsın, eline daha çok para geçsin." Şimdi bunlar bizim elimizi ayağımızı bağlıyor, çok ciddi sorunlar. Sağ olsun Kalkınma Bakanlığı yetkilileri de bu konularda bizlerden hep geri besleme ve fikir alıyorlar, bu konuda bize yardımcı olmaya çalışıyorlar. Bu kanun tasarısı da aslında bunun ışığında ortaya çıkmış bir şey ve o yüzden çok olumlu karşılıyoruz. Yani bu çok olumlu bir adımdır. Bizim hem sürdürülebilirliğimizi sağlamak hem eleman istihdamımızı kolaylaştırmak, yurt dışından gelen elemanları iyi ücretlerle istihdam etmemizi sağlamak ve vekillerimizin dediği gibi 7/24 çalışan bir merkez oluşturmak açısından çok önemli.

Ancak burada birtakım çekincelerimiz var doğal olarak. Yani üniversite tarafından baktığımız zaman endişelendiğimiz noktalar var. Aslında ben hani tek tek maddelerde ne önerebiliriz, onları söylemek isterdim ama doküman dün öğlen dörde elimize ulaştı. Merkez Başkanımız da yurt dışında olduğu için maalesef katılamadı toplantıya. Hani gerek görülmesi hâlinde detaylı bir rapor sunmak da isteriz.

Şimdi, aklımıza takılan noktalar neler? Çekincelerden bir tanesi, bu merkezlerin üniversite alt yapısından biraz koparılıyor gibi olması. Yani bu tabii tartışılabilir bir konu ama bunun biraz sakıncalı olduğunu düşünüyoruz. Neden? Çünkü bazı merkezler üniversite içinde yer alıyor. Mesela bizim bölümümüzdeki üç dört laboratuvar aynı zamanda MEMS Merkezinin de laboratuvarı. Bunların zaten bir kere fiziksel olarak ayrılması mümkün değil, bölüm içindedir. Yani onu ayrı bir entite gibi görmek biraz zor olacak.

Onun dışında şimdi öğrencilerimiz var, doktora ya da master yapan, akademik öğretim üyelerimiz var. Bunların üniversiteden ayrılıyor gibi görünüp de merkeze geçmesi, üniversitedeki eğitimi de aksatacak bir duruma getirebilir ya da araştırma çalışmalarına biraz sekte vurabilir. Şimdi, ben, mesela, kendi açımdan düşünüyorum. ODTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Öğretim Üyesiyim, orada tam zamanlı çalışıyorum, merkezde de tam zamanlı çalışıyorum. Bir anda önüme şey çıkıyor gibi: "Sen merkez personeli mi olacaksın, üniversitede mi kalacaksın?" Geçici görevlendirmeler gibi birtakım konular söz konusu ama onların bile tam anlamıyla yeterli olacağını düşünmüyorum. Aslında bu konunun çıkışı şuradan geliyor benim anladığım kadarıyla: Akademik pozisyonlar daha çok YÖK Kanunu'yla belirleniyor. Hani YÖK Kanunu'yla çalışmamak için böyle bir ara yol bulunmuş gibi anlıyorum. Bu da doğru bir yaklaşım. Yani yapılması gereken budur ama belki daha da doğrusu daha da güzeli en tepeden YÖK Kanunu da düzenlenerek bu birimlerin üniversiteden çok fazla ayrılmaması olacaktır. Burada tabii güzel noktalar var. Danışma kurulu, yönetim kurulu, özel sektörle olan bağlantının daha çok artırılması kesinlikle desteklenmesi gereken şeyler ama üniversiteden koparılması ciddi bir problem yaratabilir.

Bunun dışında maddelerin bazılarında, mesela bir tanesinde diyor ki: "Merkez başkanı en az lisans mezunu birisi olmalıdır." Benim anladığım oradaki merkez başkanı tanımı idari bir görev, akademik bir görev değil ama aslında bu merkezlerin yürütülürken gerçekten akademik bir başkana da ihtiyaçları var. Mesela bizim merkezimizde, merkezin vizyonunun belirlenmesi, yapılacak işlerin belirlenmesi merkez başkanımız ve işte yardımcıları sayesinde oluyor. Şimdi burada denebilir ki: "Yönetim kurulu var, yönetim kurulu başkanı var, onlar bu işi yapabilirler." Ben buna çok katılmıyorum. Neden dersiniz? Hani yönetim kurulunda yer alan kişiler zaten çok üst düzey kişiler ve bunlar muhtemelen ayda bir ya da iki ayda bir toplanacaklar, yeteri kadar bu işe zaman ayıramayacaklar. Orada aslında belki yönetim kurulu başkanının akademik bir kişi olup, şu andaki merkez başkanlarıyla aynı konumda gibi olup, kanunda tanımlanan merkez başkanının da idari görevler için yetkili olmasının daha doğru olacağı görüşündeyim.

Bunun dışında aldığım notlardan bir tanesi bu alt yapının kullanımı ve devri konusu. Alt yapının kullanımında belki maddelerden bir tanesi -yanılmıyorsam madde 6'ydı- alt yapıyı sağlayan ya da barındıran üniversitenin önceliği öne getirilebilir. Yani orada hani mesela ODTÜ-MEMS Merkezinde, ODTÜ öğretim üyelerinin ya da araştırmacının öncelikli kullanımı belki herhangi bir bedel ödemediği kullanmaları gündeme getirilebilir, bu iyi bir şey olabilir. Başka bir risk, merkezin statüsünün kaybetmesi hâlinde alt yapının herhangi bir özel sektöre ya da başka bir kuruluşa devredilebileceği yönünde. Bunu biraz tehlikeli görüyorum. Yani burada en azından şu önerilebilir: Üniversitenin görüşü alınarak ya da onun da onayı alınarak böyle bir şeyin gündeme getirilmesi söz konusu olabilir.

Notlarıma bakıyorum hızlıca, başka ne bulabilirim. Yönetim kurulunda üniversitenin ağırlığının olması çok anlamlı olacaktır, önemli olacaktır. Bir de en son konu, genelde doğal olarak tabii bu merkezlerden bir ürün çıkması bekleniyor, özel sektörle iç içe çalışıp bir ürün oluşturmaları ve ekonomiye katkıda bulunmaları bekleniyor. Bu doğru bir yaklaşımdır ama bazı merkezlerde bu sisteme uymayabilir. Yani mesela sosyal merkezler var ya da temel birimlerde çalışan merkezlerimiz var, bunların ürün çıkartmaları çok uzun vadede olabilir ama yaptıkları çalışmalar Türkiye için çok önemlidir. Belki kanunda bunu da göz önüne alarak merkezlerin ona göre "classify" edilmesi uygun olabilecektir. Dediğim gibi, hani daha detaylı bilgi istemeniz hâlinde rapor olarak sunabiliriz ve dediğim gibi başka merkezler de var, belki onlardan da benzeri görüşlerin alınması kanunun ilerisi için daha başarılı olmasını sağlayabilir.

BAŞKAN – Hocam, çok teşekkür ederim, değerli katkılarınız için.

ODTÜ-MEMS MERKEZİ BAŞKAN YARDIMCISI DOÇ. DR. HALUK KÜLAH – Teşekkür ederim.

BAŞKAN - O raporları da iletirseniz mutlu oluruz. Diğer misafirimiz...

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – Herkese günaydın.

Sayın Başkan, değerli üyeler, misafirler; Anadolu Üniversitesi Malzeme Bilim ve Mühendisliği Öğretim Üyesi olarak aynı zamanda da Seramik Araştırma Merkezi AR-GE Koordinatörü olarak buraya davet edilmiş bulunuyorum ve çok teşekkür ediyorum bu nazik davetiniz için.

Gerek merkezim adına gerekse üniversitem adına öncelikle söylemek istediğim şey bu kanun tasarısını oldukça olumlu buluyorum. Tabii, sayın milletvekillerimin ve değerli hocamın da bahsetmiş olduğu hususlara da katılıyorum. 1999 yılında yurt dışından

döndüğümde aynı hissiyatları ben de paylaşıyorum ama o tarihten bu yana üniversite-sanayi iş birliğinin içerisinde bilfiil bulunan ve hareket eden bir öğretim üyesiyim, çok da uzatmak istemiyorum. Biliyorsunuz, hocalar böyle mikrofona aldı mı biraz uzun konuşuyorlar ama hazır da buradayken bazı şeyleri iletmek istiyorum sizlere.

Tabii, üniversite-sanayi iş birliği uzun zamandır konuşulan, gündemde olan konular ama aynı derecede konuşması kolay fakat gerçekleşmesi oldukça zor. Çünkü, sanayicinin güvenini tesis etmeniz çok zor ve oldukça kırılabilir ilişkilerden bahsediyorsunuz. Uzun yıllar alacaktır bu güveni tesis etmek ama yıkmaz da çok kolay olacaktır. Ve üniversite öğretim üyeleriyle bu ilişkiyi kurulamak da aslında çok kolay değil. Yalnız, şu örneği vermek için ben buradayım: Bunun Türkiye'de bir örneği var. Seramik Araştırma Merkezi dediğimiz bir merkezimiz var. Onun da ben çıktılar hâlinde kırmızı dosyalarda var. Çok uzun konuşmamak adına bilgilendirme sunusu yaptım, masalara da koyduk. İlk olarak 1998 yılında TÜBİTAK'ın üniversite-sanayi araştırma merkezleri kapsamında Anadolu Üniversitesinin desteğiyle TÜBİTAK'ta seramik üreticilerinin kurduğu bir merkezden bahsediyoruz. Bu merkez o güveni tesis edene kadar yıl 2006'ya geldi ve TÜBİTAK o dönemde bu programı kapattı. Ne yapalım ne edelim derken o kadar güven tesis olmuştu ki seramik üreticileri, Anadolu Üniversitesi bir araya geldiler. 2001 yılında biliyorsunuz 4691 sayılı Kanun var, o Kanun kapsamında Eskişehir Teknoparkı'nda 4691 sayılı Kanun kapsamında Seramik Araştırma Merkezi bir anonim şirket oldu. Yani, 18 tane büyük üretici, Türkiye'nin seramik üretimini yapan, işte, Çanakkale Seramik, Eczacıbaşı vesaire, bu firmalar temsilcilerini Eskişehir'deki ilgili notere gönderdiler. Hepsi bir anonim şirket olarak imza attı. Aynı anda 18 tane şirketin temsilcisi ve hisseleri anonim şirketin hisselerine eşit bir şekilde kendi aralarında paylaştılar. Ondan sonra ne yaptılar? Gittiler, bedava hisse devriyle Anadolu Üniversitesine hisselerinin yüzde 50'sini devrettiler. Şu anda 2007'den beri biz 4691 kapsamında yüzde 50 Anadolu Üniversitesinin ortaklığında, kalan on sekiz firma da eşit şekilde hisselerini paylaşmış, bir şekilde, üniversite-sanayi iş birliği anlamında ama bir anonim şirket olarak –ne yapıyoruz- faaliyetlerimize kendi yağımızla kavrularak, bakın... Ama tabii ki SAN-TEZ olsun, efendim, TEYDEP olsun, KOSGEB olsun, bu tip desteklerden yararlanıyoruz ama bire bir, üniversitenin de tabii ki altyapı desteğiyle... Onu da nasıl yapıyoruz? Şirket ile üniversite arasında bir protokol vasıtasıyla altyapıyı kullanıyoruz ve ciromuzun belli bir yüzdesini gidiyoruz, döner sermayeye altyapı kullanım hakkı olarak veriyoruz. Ben aynı zamanda, dediğim gibi, malzeme bilimi ve mühendisliği öğretim üyesiyim. 4691 sayılı Kanun kapsamında yarı zamanlı olarak üniversiteden burada göre almaktayım. 2007-2010 yılları arasında koordinatör yardımcılığı yaptım, 2010'dan beri de koordinatörlüğünü yürütüyorum.

Nasıl çalışıyoruz? Benim haricimde 16 tane personelimiz var, 1 tane idari ve mali işler genel müdürümüz var. Çünkü SGK olsun, İş Sağlığı ve Güvenliği olsun, yüzde 50 kamu ortaklığı olduğu için Sayıştay denetimi olsun, bütün bu mevzuatlara tabiiyiz. Bunların da tabii ki takip edilmesi gerekiyor ama Hocamın dediği gibi AR-GE'nin koordinasyonunda bir akademisyen olarak üniversitemin de tabii ki takdiriyle, 2010 yılından beri bu işi ben yürütüyorum. Genel Kurulumuz var, Yönetim Kurulu Başkanımız üniversiteden bir akademisyen -yüzde 50 oyu temsilen- kalan 7 tane Yönetim Kurulu üyemiz tamamen sanayici. Yani, ben Yönetim Kuruluna oturduğumda sanayinin ve akademinin isteklerine ortak olarak hareket etmek zorundayım, AR-GE faaliyetlerimi ona göre yönlendirmek zorundayım. Tabii, üniversitenin yönetim kurulu başkanının yüzde 50 hissesi ama 1 tane oyu var. Aldığımız kararları oy çokluğuyla yani 8 tane üyemiz varsa 7+1 oy çokluğuyla alıyoruz.

Dediğim gibi, çok fazla uzatmak istemiyorum. Türkiye seramik sektörünün teknolojik AR-GE ihtiyaçlarını bugüne kadar başarıyla ben yaptığımıza inanıyorum. Dediğim gibi, sanayicinin dilini anlamak, sanayicinin dilini konuşmak bir akademisyen olarak çok zor. Bütün bu sektörlerde olur mu olmaz mı bilmiyorum çünkü Seramik Araştırma Merkezinin örneği biraz spesifik bir örnek. Tarihsel süreci de biraz denk düştü yani orada o güven vardı, seramik sektörünün ihtiyacı vardı. Üniversitedeki hocalarımız, bölümdeki hocalarımız aynı disiplinden, aynı eğitim altyapısından, yurtdışından gelmiş hocalarımızdı. Bakın, Seramik Araştırma Merkezinin mevcudiyeti, hocalarımızı sanayiye o kadar yaklaştırdı ki şu anda Anadolu Üniversitesi Malzeme Bilimi ve Mühendisliği içinde teknoparkta şirketi olan 5 tane hocamız var. Yani, Seramik Araştırma Merkezinin bölüme, üniversiteye getirdiği katkılardır bunlar. Yani, bu yapılamaz bir şey değil, mümkündür, Seramik Araştırma Merkezi bunun güzel bir örneğidir.

Yine, zamanında Kalkınma Bakanlığından bizim bir endüstriyel doktora programımız vardı 2004 yılında, Malzeme Bilimi ve Mühendisliği olarak başvurduk. O altyapı sayesinde biz toplamda 24 tane doktora öğrencisine Seramik Araştırma Merkezinin de vasıtasıyla sektörün desteğini aldık yani Kalkınma Bakanlığı, zamanındaki Devlet Planlama Teşkilatı, bize -hatırlıyorsan- 5,2 milyon dolar altyapı parası verdi. Biz tek tek seramik firmalarına gittik, Seramik Federasyonuna gittik, Seramik Araştırma Merkezinin ilişkilerini de kullanarak dedik ki: "Bakın, bu arkadaşlara doktora yaptıracağız. Siz seçeceksiniz ve bu arkadaşların en az asistan parası kadar da maaşlarını vereceksiniz." Şu anda bu arkadaşlarımızın çoğu mezun oldu. Neredeyse, benim hatırladığım, 7-8 tanesi seramik

sektöründe, tanınmış firmalarda bilfiil doktoralı elemanlar olarak çalışıyorlar ve biz o arkadaşlarla yeri geldi mi AR-GE projelerinde beraber, bir araya geliyoruz.

Yine başka bir husus -bitiriyorum sözlerimi- örneğin 5746 sayılı Kanun kapsamındaki AR-GE merkezleri. Bakın, şu anda, 2 tane, seramikte büyük AR-GE merkezi var, Seramik Araştırma Merkezi ortada, bu 2 tane AR-GE merkezini rekabet öncesi bir araya getiriyor ve ben bu arkadaşlarla ortak proje yapıyorum. Bunların hepsi aslında birbirine rakiptir. Hepsinin ticari menfaatleri var. Yani, Seramik Araştırma Merkezinin, dediğim gibi, bu modele uygun, burada anlatılan modele uygun başarılı bir örnek olduğunu düşünüyorum ama dediğim gibi, burada insanların niyetleri de önemli yani akademik olarak bu işe gönül vermeniz gerekiyor, çalışan arkadaşların gönül vermesi gerekiyor. Biz gerektiğinde altyapıyı kullandığımız için bölümdeki öğrencilerimizi yönlendiriyoruz, hocalarımızı yine. Bakın, bizim toplamda 17 kişilik bir kadromuz var ama yeri geldi mi 4691 kapsamında da, ihtiyaç olduğunda da proje bazlı, hocalarımızı görevlendirmemiz mümkün. Yani, böyle esnek bir yapımız var ama dediğim gibi, üniversite yönetiminin de bu işe gönül vermesi ve destek vermesi gerekiyor. Eğer üniversite yönetimi destek vermezse bu işleri de sürdürebilmeniz o kadar mümkün değil, üniversitenin de kucak açması gerekiyor ki sağ olsunlar, Anadolu Üniversitesi bu işin başından beri bizlere gerekli desteği ve ilgiyi göstermiştir.

Teşekkür ediyorum ben daha fazla uzatmadan.

BAŞKAN – Hocam, siz geçen toplantıda yoktunuz, geçen toplantıda olan vekillerimiz bilir. Bir vekilimiz şöyle bir fikir söyledi, dedi ki: “Seramik sektöründe Türkiye’de AR-GE yapılıyor ama yurt dışına pazarlanıyor, Türk firmaları bundan yararlanmıyor.” Burada olan vekillerimizin de duyduğunu hatırlıyorum. Ben böyle bir şey duymuştum. Bu konuda bir açıklamanız var ise... Yani, sizin şahsınızla ilgili değil.

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – Tabii, tabii.

BAŞKAN - “Seramik sektörünün AR-GE’ sine paralar bizden gidiyor ama -Gaziantep tabiriyle- kaymağını başkası yiyor.” anlamında bir laf söylendi. Doğru mu Hocam? Ben bu konuda bir cevap istiyorum.

Bir de Sayın Öztürk’ün kısa bir sorusu olacak, bir de ona cevap verin.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Öncelikle, teşekkür ederiz her iki hocamıza da .

Benim sizin anlattıklarınızdan sorum şu: Şimdi, şirketin yüzde 50-50 hissesini anladık, problem değil de yani, bu, gelir elde ediliyor, işte, AR-GE yapıyorsun, sonuçta bunlar seramik sektörüne, A, B, C firmalarına gidiyor, bunlar da bundan bir gelir elde ediyorlar yani katma değer sağlıyorlar. Bunun dönüşümü sizin merkezinde nasıl, nasıl paylaşıyorsunuz? Gerçekten, onlar gelirden böyle bir şey veriyorlar mı, sadece proje bazlı mı gelir elde ediyorsunuz yani?

BAŞKAN – Hocam, bir dakika, bir Sayın Vekilimize daha söz vereceğim.

Siz kendisine mi soracaksınız?

Sayın Ercan Candan Vekilimiz...

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Şimdi, ben Anadolu Üniversitesinin malzeme mühendisliği bölümünü gördüm. Türkiye’deki, bana sorarsanız, en geniş laboratuvar imkânlarına sahip... Hocam, ne kadar bilmiyorum ama herhâlde 50-100 milyon doları buluyor mu laboratuvar...

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – O kadar yoktur.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Şimdi, çok ciddi yani Türkiye’de bence öyle bir laboratuvarı malzeme mühendisliğinde başka bir yerde ben gördüğümü hatırlamıyorum. Tabii, en çok da çalıştığınız alan, bildiğim kadarıyla sialon üzerine çalışıyorsunuz. Şimdi, “CeramTec” diye bir firma biliyor musunuz Stuttgart’ ta, Almanya’ da, onun civarlarında?

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – Sayın Milletvekilim, bölüyorum, özür diliyorum ama burada bahsettiğim seramik araştırma merkezi, MDA’yla karıştırıyorsunuz yani farklı şeylerden bahsediyoruz. Yani, orada bir yanlış anlaşılma var.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Şimdi, şöyle: Ben tabii, Anadolu Üniversitesi bünyesinde olduğu için konuşuyorum, bu araştırma merkezini firma olarak söylemedim ama şunu söyledim: Türkiye Cumhuriyeti SAN-TEZ, TÜBİTAK ve birçok altyapı için para veriyor, bizim beyin gücümüzle insanlar araştırma yapıyorlar. Sonra bu araştırmanın akabinde bir ürün çıkıyor. Fakat bu ürünü ticari olarak satan firma, Stuttgart tarafında “CeramTec” diye bir firma yani biraz önce Sayın Başkanımızın dediğinin bir şeyi. Dolayısıyla, bu kanun çıkarken bunlara dikkat edelim, bunların şimdiden önünü kapayalım diye ben geçen hafta böyle bir şeyde bulundum. CeramTec veya MDA, her neyse, sizin şeyinizi bilmem ama bu Eskişehir Anadolu Üniversitesi bünyesinde olan olaylar.

Yani, Türkiye Cumhuriyeti olabildiğince yardımı yapmış, araştırma altyapısı için bütün parayı koymuş ama bunun esas gelirini ve meyvesini Almanya'daki başka bir firma yiyor. Benim geçen hafta söylediğim de arkadaşlarıma "Buna dikkat edelim ve bunların önünü şimdi kapatalım." dır, mesele budur Hocam.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Orhan Karasayar Vekilimiz...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bu ürünün kaymağını Başkanımızın dediği gibi neden başka bir firma yiyor? Demek ki burada bizim bir eksikliğimiz var, eksikliğimiz var.

BAŞKAN – İşte onu tıkalıym diyoruz.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – İşte, tatmin edemiyoruz demek ki o AR-GE çalışması yapan vatandaşlarımızı, onun için oraya gidiyorlar. Buradaki sorunumuz, problemi neyse ben de Hocamdan onu rica edeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, buna çok açık cevap istiyoruz, bildiğiniz kadarıyla.

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – Tabii, tabii, uzatmadan.

BAŞKAN – Açık ve net, çok uzun değil, çok açık ve net.

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – Yok, ben her iki tarafın da içindeyim. Şimdi, burada bahsettiğimiz seramik araştırma merkezi doğrudan Türkiye'de "endüstriyel seramik" dediğimiz yer karosu, duvar karosu, porselen karosu, sağlık gereçleri vesaireye hitap eden bir sektördür. Sektörün, Seramik Araştırma Merkezinin çıktıları doğrudan Türkiye'deki üreticileri yöneliktir, yurt dışındaki herhangi bir firmaya spesifik kesinlikle değildir. Çünkü şirketin ortakları, 18 tane ortağı zaten seramik üreticileri. Yani, alıp da onlardan kaçırıp da yurt dışına bir şey satamazsınız, öyle bir şey yok. Yani, Seramik Araştırma Merkezi bazında sayın milletvekilimin dedikleri doğru değildir. Sayın milletvekilimin kastettiği, biraz evvel de söylediğim gibi, Anadolu Üniversitesi malzeme bilimi ve mühendisliği bölümü içindeki diğer hocalarımızın kurmuş oldukları 4, 5 tane ileri teknoloji seramiklerine yönelik firmaları kastediyor. O firmalardan birinin içinde de zaten bilfiil ben varım, zaten teknik seramik konusunda, yine seramik strateji belgesi kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığındaki toplantılarda ben ilgili kişilerden yeri geldi mi gerek geleneksel seramikler gerekse ileri teknoloji seramiklerini zaten anlatıyorum. Yani, Seramik Araştırma Merkeziyle hiçbir alakası yok ama başka bir şirketle alakası var.

Bir evvelki milletvekilimin söylediğine de ben canı gönülden katılıyorum, çünkü bu işin de içindeyim. Eğer, biz bu teknolojiyi yurt dışındaki bir firmaya kaptırıyorsak bunun sebebi, müsebbibi biz değiliz, Türkiye'deki sanayicidir. Yani, bizim elimizden tutulursa ve gerekli destek verilirse bakın ben üretime girmeye de hazırım -eğer böyle bir firmadan bahsediyorsak- ve bunu millî olarak yurt içine satmak isterim yurt dışına değil, o kadar da milliyetçiyiz bu konuda. Ama Seramik Araştırma Merkeziyle bu konunun, yurt dışına teknoloji transferinin hiçbir alakası yoktur.

İkinci sayın milletvekilimin sorusuna gelecek olursak: Ben, bir sunu hazırladım, burada mali tablomuzu da verdim. Yani, maalesef, seramik sektörüyle iş birliği faaliyetlerimizde gerek ikili projeler olsun gerek standart test analiz hizmetleri olsun -çünkü bizim bir akredite laboratuvarımız da var- döndürdüğümüz para -yani paradan da çok bahsetmek istemiyorum ama- 2013 yılı itibarıyla 1,4 milyon TL'den bahsediyoruz ve bunun neredeyse yüzde 80'i personel giderleridir ve bir sürü bedava eğitim... Çünkü, gitmek zorundasınız, sektörün ayağına gitmek zorundasınız, eğitimler düzenlemek zorundasınız, yani ortada böyle kâr payı dağıtacağımız, refah hakkı vereceğimiz yönetim kurullarına, öyle bir durum da yok.

Kamu desteklerini kullanıyor muyuz? Evet. Ne yapıyoruz? Örneğin TEYDEB yapıyoruz, örneğin KOSGEB yapmaya çalışıyoruz ama böyle çok yaygın bir şekilde de kamu kaynaklarını kullandığımızı, kullanabildiğimizi veya Avrupa fonlarını kullanabildiğimizi söyleyemem. Çünkü, sektör, kısa veya en azından en fazla orta vadedeki projeleri seviyor, uzun bir ilişkiye girdiğinin zaman seramik sektörünün bekleyecek vakti yok çünkü acayip bir rekabet var, enerji maliyetleri ortada.

Onun için, ben de şunu diyorum: Benim en büyük sıkıntım personel sıkıntısıdır, altyapı sıkıntısıdır ve ona ayıracak yeri geldi mi finans bulamıyorum. Çünkü, seramik sektörünün kısa ve orta vadedeki problemlerini çözmeye odaklıyım, uzun vadeli bir proje yapalım dediğim zaman sanayicimiz maalesef o tip şeylere girmiyor ve finanse etmek istemiyor "Git, kamudan al." diyor. Bu tip sıkıntılarımız var, yani ortada böyle çok büyük bir kazanç... Ama ne yapıyoruz? Fatura kesiyoruz, faturanın karşılığını alıyoruz, dediğim

gibi üniversitenin döner sermayesine de bizim anlaşmamıza karşılık gelen yüzde oranı neyse artık yılın sonunda yatırıyoruz, böyle bir döngümüz var.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam, orada, herhâlde soruda biraz şey var. Ben ne kadar para kazandığınızı anlamında değil... Yani, sektörün devam etmesi için, sayın vekilimizin sorduğu gibi, yani araştırmacıyı tatmin etmesi için, yani gelir şeylerini sordum. Yani, bu mesela şu olsa örnek söylüyorum: Ya bu projeyi yaparken şu üründen a firması sizin geliştirdiğiniz bir buluştan dolayı, işte faydalı bir modelden dolayı, neyse, önemli değil, işte sattığı ürünün binde 5'ini -örnek söylüyorum- geri döndürse yani bu çok daha devam ettirilebilir ve teşvik edici olur. Onun için sordum ama buna cevap alamadım, böyle bir şey... Siz, tahmin ediyorum proje bazlı şey alıyorsunuz.

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – Sayın Milletvekilim, bu tip bir iki tane durumumuz var ama dediğim gibi AR-GE'nin laboratuvarından çıkıp üretime geçmesi, üretimden pazarlamaya gitmesi ve satışa yansması oldukça uzun süreler. Şu anda bir firmayla öyle bir ilişkimiz var, hâlâ pazarlama kademesinde, inşallah sattıktan sonra belli bir oranda bizlere verecekler. İstenen model zaten bu ama dediğim gibi bu tip çıktılar, uzun vadede çıktılar. Hocamın da biraz evvel dediği gibi birazcık beklememiz gerekiyor. Bizim kısa vadedeki döngümüz, dediğim gibi, yapmış olduğumuz proje bazlı veya test, analiz hizmetlerinden veya günübirlik problemlerine yönelik çözümlerden gelen gelirler ama dediğiniz bazda da bir iki tane şeyimiz var, durumumuz var.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – İnşallah artar.

SERAMİK ARAŞTIRMA MERKEZİ AR-GE KOORDİNATÖRÜ PROF. DR. ALPAGUT KARA – İnşallah artar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, bir misafirimiz, Sayın Özdebir, kendinizi tanıtarak konuşursanız...

Buyurun Sayın Özdebir.

ANKARA SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI M. NURETTİN ÖZDEBİR – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; hepinizi şahsım ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Efendim, öncelikle, kanun taslağının geneli hakkında konuşursak hepimizin özlemine çekmiş olduğumuz çok hayırlı bir iş, temel olarak bunu söyleyerek başlayayım sözlerime.

Diğer taraftan, dünya tedarik zincirine düşük orta ve düşük teknoloji ürünlerle entegre olmuş ve dünya ticaretinden sadece yüzde 1'lik bir pay alabilen ülkemizin bu iddiasını ve gelirini artırabilmesi için sanayide ciddi bir transformasyona ihtiyacımız var. Bu transformasyon hem üretim tekniklerimizde hem ürünlerimizde hem teknolojimizde ama bence en önemlisi kafalarımızda yapılması gereken transformasyon ki onu belki şu anda konunun dışında tutarak insan kaynağımızla ilgili bu yapıyı bir kenara bırakalım.

Konumuza gelirsek efendim, temel olarak biz de Ankara Sanayi Odası olarak böyle bir ihtiyacın içerisindeydik. Yaklaşık bir buçuk yıl önce İspanya'daki inovasyon merkezlerini gezdik ve bu merkezlerin bir benzerinin ülkemizde yapılması için Sayın Bakanla görüştük. Daha sonra, Sayın Bakanla görüşükten sonra Ankara'daki envanteri çıkartalım dedik yani Ankara'da böyle bir inovasyon merkezi için kurumlarımızın elinde nasıl bir envanter var diye. Bu envanteri çıkarıp ve bir kısmını da yerinde izlemeye kalktığımız zaman gördük ki çok ciddi, kamunun milyonları, milyarları belki bu iş için ayrılmış ve birçoğu maalesef üniversitelerimizin çeşitli odalarında atıl vaziyette duruyor. Kimisi sarf malzemesi yokluğundan, kimisi personel yokluğundan, kimisi bozulup da tamir edilemediği için bu kaynaklar atıl vaziyette duruyor ve bunlardan da sanayi yeteri kadar hem farkında değil hem bilgisi yok hem de istifade edemiyor.

Şimdi, şunun hakkını vermemiz lazım: Teknoparklarımız gayet güzel çalışıyorlar, özellikle MEMS ve Seramik Araştırma Merkezini yakinen biliyorum ve çok da güzel faydalı, işler yapıyorlar. Aslında, bu kanunun bana göre yapmaya çalıştığı şey, buna benzer yapıları bir hukuki zemin üzerine oturtmak. Bu anlamda bakıldığında zaman, bunun temel amacı aslında... Üniversitelerimiz tabii ki bilgiyi üretecekler, insan yetiştirecekler, bu laboratuvar imkânlarını tamamen onlardan kopartmak değil, zaten kanun kapsamında, düzenlemeler içerisinde, eğitim faaliyetleri içinde üniversitenin kendi araştırmaları ki üniversitelerin yapmış olduğu araştırmalar da bir AR-GE faaliyetidir, bir çalışmadır ve bunlar da bu laboratuvarlardan zaten istifade edebilecekler. Bunlar yeteri kadar düzenlenmiş burada.

Bunun dışında, bu merkezlerde üretilecek gelirin bana göre tabii ki buna emek veren insanlara bunların payları verildikten sonra geri kalan kısmı üniversitenin değil, çünkü üniversite zaten burayı ortak kullanacak, bu merkezlerin mali yapılarını güçlendirmek için bu merkezlerin kendi içerisinde kalması lazım. Çünkü, bir patenti ortaya çıkartmak, bir buluşu ortaya çıkartmak, belki bunu bir ticari

değer hâline getirebilmek, buradaki değerden kastım satılabilir bir ürün hâline getirebilmek için üzerine yüzde 75 daha belki yeri geldiği zaman emek sarf etmek, masraf yapmak, çalışma yapmak gerekir. Yani, buluş belki bunun ticarileştirilmesi için çok değerli bir fikirdir ama işin yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Bu anlamda da bu merkezlerin kuvvetlendirilmesi ve bu işlemleri destekleyecek yapıların bulunması lazım.

Sayın vekilimin 6'ncı maddenin (g) bendiyle ilgili yapmış olduğu itiraza kısmen katılıyorum. Buraların salt ticari amaçla yürütülmemesi, bir rant merkezi hâline getirilmemesi lazım. Ama buraların da aynı zaman da bir fon oluşturup bu buluşların ticarileştirilmesini destekleyecek bir bakış açısı içerisinde düzenlenebilmesi lazım.

Burada, benden önceki konuşmacıların söylemiş oldukları şeylerden, temel olarak, ben bir iş adamı olarak, bir yerde iki başlılık olmaz. Yani, buraya bir merkez müdürü atanacaksa bu kişi o konuda yetenekli, basiretli, gerekiyorsa akademik gerekiyorsa idari bir personel olabilir. Bu bir yönetimdir, o yönetim kendi altında teknolojik danışmanlık hizmetleriyle ilgili bir danışma kurulu oluşturabilir; bu bir yönetim tarzıdır, onu geliştirebilir ama bir idari, bir akademik başkanlık sisteminin doğru olduğunu zannetmiyorum.

Şimdi, efendim, bu iş temel olarak Türk sanayisinin gücünü artırmak, daha yüksek teknolojide katma değerli ürünler yapabilmemiz içinse bu kurumun her kademesinde reel sektörün temsil edilmesi lazım. Buna da öncelikle İzleme ve Yeterlilik Değerlendirme Komisyonundan başlanması gerektiğini, burada sadece sayın müsteşarlarımızın, TÜBİTAK ve YÖK Başkanının değil, netice olarak burada bir ticari fikir üretecek, bir ticari ürün üretebilecek araştırmaları yani yapmış olduğumuz araştırmaları sadece kendimizi tatmin için değil, ortaya bir artı değer yaratmak için yaptığımızı göre bu değeri takdir edebilecek reel sektör temsilcilerinin de burada mutlaka olabilmesi lazım.

Bilim insanlarımız için belki değer ihtiva etmeyen bir şey, sanayideki uygulamasıyla çok yüksek katma değerli bir ürün hâline gelebilir. Bunun takdirinin havayı koklamasını, ortamı koklamasını bilen iş adamları tarafından yapılmasında büyük fayda olduğuna inanıyorum.

Diğer taraftan, bu reel sektör temsilcileri açısından, her ne kadar ki düzenlemenin çeşitli yerlerinde bu konuda öne çıkmış diğer insanların da buraya, bu komisyonlara, yönetim kuruluna, diğer kurumlara davet edilmesinin önü açıksa da ben kurumsal olarak da kamu tüzel kişiliği niteliğindeki meslek kuruluşlarının temsilcilerinin de burada görevlendirilebilmesinin doğru olacağını düşünmekteyim.

Diğer bir husus ise: Sayın vekillerim de bu daha önce bu konuya şey yaptılar, burada birtakım rakamlar söylenmişti Değerlendirme Kurulu üyeleri için, Yönetim Kurulu üyeleri için bir ücret ödenmesi. Bu iş çok cazip olduğu takdirde, bu işe gerçekten gönül vermiş, bu işi kendisine iş edinmiş insanların değil sadece buradan menfaat sağlamak amacıyla birtakım insanların bu görevlere talip olması ve bu karar mekanizmaları içerisinde yer alması riskini görüyorum. Kamudan görevlendirilenler için herhangi bir şey söylemem belki söz konusu olmayabilir ama en azından bunun, böyle bir ücretin olmaması Anayasa'ya göre angarya kabul edilecekse de bunun asgari ücret falan gibi, böyle sadece bu işe emek veren kişilerin gelişi gidisi, işte oradaki masraflarını karşılayacak bir rakamı geçmemesini tavsiye ederim.

Teşekkür ederim efendim beni dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben şimdi gördüm, geçmiş olsun parmağınızı...

ANKARA SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI M. NURETTİN ÖZDEBİR – Çok önemli bir şey değil efendim.

BAŞKAN – Geçmiş olsun.

Bir de, Sayın Müsteşarım, değerli Müsteşar Yardımcım, değerli Genel Müdürüm, sevgili katılımcılar, değerli vekillerimiz; bu işlerin gerçekten, Başkanımın da dediği gibi, damdan düşen insanlarla istişare edilmesi çok önemli çünkü sanayicilerimiz veya üniversite hocalarımız bu işi yaşıyorlar. Benim de gönülümde hep şu var: Sanayi-üniversite iş birliğini ne yapabiliriz de artırabiliriz ve bu AR-GE'yle ilgili ne yaparsak, biraz önce bir vekilimizin bahsettiği gibi, bu 12 bin dolar sarmalından bir an önce kurtulup ülkemizi 20-25 bin dolar seviyesine çıkarmayı elde ederiz diye düşünüyorum.

Başka sorusu olan vekilimiz? Yok.

Evet, tasarının tümü üzerindeki görüşlerimiz tamamlanmıştır.

Maddelere geçmeden, tasarının tümünün esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisionumuzun bugünkü gündemindeki işleri tamamlamış olduğumuzdan toplantıyı kapatıyorum.
Tasarının ülkemize hayırlı olmasını diler, tüm Komisyon üyeleri ve katılımcılara katkılarından dolayı gönülden teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 12.16